

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quinam possint excommunicare, vel excommunicari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. III.

De effectibus excommunicationis, sive majoris, sive minoris.

Effectus majoris excommunicationis sunt plures & varii, quos pluribus examinant, & explicant Theologi morales, potissimi sunt. Primum, quod sint privati activo usu Sacramentorum, ita ut nullus possit Sacramentum aliquod administrare (licet saltem, si potestas ordinis tantum requiratur) nisi gravis necessitas urgeat ad quaedam necessaria ad salutem administranda. Secundum, quod sint privati usu passivo Sacramentorum, ut nullum Sacramentum licet suscipere possint, quamdiu sint in excommunicatione positi, *cap. cum illorum 32. h. t.* Tertium, quod privati sint communibus Ecclesiae suffragiis, ita ut nullus horum, ut publica & communia sunt Ecclesiae suffragia, fructus in eos deriveretur, etsi fortassis in gratiam restitutus esset coram Deo. Quartum, quod sit prohibitum illis divinis officiis interesse, quae communiter fiunt à ministris Ecclesiae, ad hoc deputatis. Quintum quod sint privati omni usu, seu executione jurisdictionis Ecclesiasticae, saltem, si tolerari non sint. Sextum, quod sint privati omni communicatione forensi, ita ut excommunicatus non possit habere officium publicum fori externi, & per exceptionem oppositam excommunicationis in utroque foro repelli possit. Septimum quod sint privati omni communicatione civili, & politica cum aliis fidelibus, ita ut excommunicato non tolerato, quales sunt notorii Clericorum percussores, & nominatim

denuntiati, non liceat taliter communicare, etiam Civili communicatione, prout notissimo illo versiculo prohibetur:

Os, orare, vale, communicatio mensa negatur. Octavum, quod sint inhabiles ad beneficia obtinenda. Nondum, quod priventur sepultura Ecclesiastica, ita ut in loco sacro sepeliri non debeant, neque solemniter à clero ad sepulturam deduci, quod tamen de solis non toleratis excommunicatis intelligi debet.

Minoris vero excommunicationis duo potissimum effectus sunt: primum, quod taliter excommunicatus sit privatus usu passivo sive susceptione sacramentorum. Et secundum, quod sint inhabiles ad beneficia obtinenda, quae saepe haberi non possunt sine obligatione ad suscipienda Sacramenta.

SECTIO II.

De causis excommunicationis.

§. I.

Quinam possint excommunicare, vel excommunicari.

Potestatem excommunicandi habent illi omnes & soli, de jure communi, qui jurisdictionem Ecclesiasticam in foro externo habent, prout sumitur ex *cap. cum ab Ecclesiarum 3 de officio jud. ordi.* (in specie tamen cujusvis Ecclesiae consuetudo attendenda est) & hinc laici, clerici conjugati, feminae, etiam si sint Abbatisse sine Pontificis dispensatione

ne excommunicare non possunt, cum absque hac licentia nulla illis competat Ecclesiastici fori iurisdictio, & de Abbatissis etiam hoc probat *cap. dilecta 12. de major. & obed.*

Excommunicari autem possunt omnes, & soli homines viventes, baptizati, deli capaces, qui in Ecclesia superiorem habent: alij enim vel non sunt subditi iurisdictioni Ecclesie, vel contumaces contra Ecclesiam haberi non possunt, vel non habent, qui in eos possit coercionem exercere: quia imò, cum gravissima pena sit excommunicatio, non potest simul & collectivè integra aliqua communitas, aut universitas aliqua excommunicari, ne innocentes cum nocentibus eadem penam involvantur *cap. Romana 5. §. ult. h. t. in 6.* quamvis singuli, & omnes distributivè, qui sunt de communitate, si omnes rei sint, excommunicari possint: neque extranei, in diocesi aliqua delinquentes incurrant excommunicationem, si hæc generaliter lata sit, ab ordinario loci illius, in omnes hoc vel illud delictum admittentes, cum taliter sententia generaliter ab illo lata, vel statutum tale eos tantum afficiat, qui subditi sunt illius iurisdictioni, quales non sunt, qui in tali diocesi sunt peregrini *cap. à nobis 21. h. t.*

§. II.

Ob quam causam excommunicatio vel alia censura ferri possit?

Major excommunicatio, aut alia censura Ecclesiastica ferri tantum

potest, ob peccatum mortale (prosumitur etiam ex *Triden. Sess. 25. cap. 3. de reform.* & proportio inter culpam & penam talem gravem probat) inobedientie aut contumacie contra Ecclesiam (saltem generalis) & quidem quod in actum externum prodierit (quia Ecclesia non iudicat de internis, nisi inditecè, quatenus ille cum actu externo conjunctus est) neque in alio genere ob peccatum merè præteritum (cum in aliis gatur ad frangendam contumaciam, quæ nulla est, si peccatum merè est præteritum) & requirit actum, ut incurratur, in eo genere, sub quo prohibetur, peccatum, & consummatum, cum prohibitiones sub pena censurarum sint odiosæ, & consequenter strictæ interpretationis.

§. III.

An excommunicationem necessario precedere debeat monitio Censuræ, & quomodo alius ferri debeat excommunicatio?

Si ab homine, sive iudice propter peccatum præteritum, vel præteritum, in quo reus contumaciter persistit, vel iure ferendæ sententiæ excommunicatio infligitur, in si gi ea non debet nisi aliqua præcesserit admonitio *cap. sacro 41. h. t.* (ubi enim nulla præcessit monitio, non est contumacie locus) & quidem illa vel triplex, post duorum aut trium dierum intervallum inter unam & alteram, vel unica quidem, & peremptoria, quæ tribus tamen æquivalet, ob statutum dierum intervallum; & quamvis ad veritatem excommunicationis non præquantur